

І.Ю. Мелушова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

За сучасних умов одним з пріоритетних завдань державної політики є стратегія розвитку малого і середнього підприємництва, що сприяє створенню нових робочих місць, зростанню валового внутрішнього продукту, а також стимулюванню розвитку конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу економіки. Набуття практичних умінь комплексного сприйняття та розв'язання проблем, що виникають у діяльності підприємницьких структур для створення сприятливого бізнес-середовища обумовлює інтеграцію підприємницького стилю у навчальні програми ЗВО.

Зміст сучасних освітньо-професійних програм майже за всіма спеціальностями передбачає формування у студентів загальних компетентностей, що базуються на підприємницькому мисленні, яке створює гарні передумови генерації нових ідей та розробки бізнес-моделей.

Оскільки формування бізнес-активності та навчання основ підприємницької діяльності – важлива складова при підготовці кваліфікованого фахівця, вважаємо за необхідне у рамках формальної навчальної діяльності зі студентами включати до навчальних програм усіх факультетів та всіх курсів навчальні дисципліни з розвитку підприємницької діяльності, зокрема: «Основи підприємництва», «Торговельне підприємництво», «Бізнес-планування», «Бізнес-моделювання», «Креативне мислення», «Маркетинг у підприємницькій діяльності», «Правові основи ведення бізнесу» та ін. На нашу думку, модулі підприємницького контенту з наповненням їх специфічним змістом для кожної спеціальності мають бути присутні в кожній дисципліні фундаментального циклу і вибіркових/варіативних пакетах дисциплін, щоб незалежно від свого вибору студент отримав змогу розвинути свої професійні прагнення і підприємницькі якості, які є у більшості студентів у професійній та бізнес-освіті.

Метою розробки програм факультативних занять із підприємництва та запровадження їх в навчальних закладах є підвищення рівня підприємницької освіти населення, збільшення кількості успішних бізнесів, сприяння розвитку молодіжного підприємництва, підвищення позитивного іміджу підприємця тощо.

Забезпечення цих цілей здійснюється за допомогою системи

інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на роз'яснення студентам важливості розвитку підприємництва та адвокацію соціальної відповідальності бізнесу. У рамках формальної навчальної діяльності передбачається реалізовувати наступні види академічного підприємництва: проведення конкурсів, організацію круглих столів, вікторин, ділових ігор, виставок, семінарів та тренінгів із питань підприємництва, проведення відкритих лекцій та інформаційних подій за участі успішних підприємців та бізнесменів.

Паралельно зі створенням ефективної системи зворотного зв'язку між представниками бізнесу та студентами, важливою складовою є сприяння розвитку молодіжного підприємництва, яке з одного боку є інструментом вирішення проблеми молодіжного безробіття в країні, а з іншого – створює передумови для розвитку підприємницької культури в майбутньому. У цьому напрямі залучення студентів до підприємницької діяльності є одним з інструментів їх самореалізації в економічній сфері в майбутньому. Ключовими заходами в цьому напрямі є:

- поширення інформації про успішні практики молодіжного підприємництва;
- організація міжуніверситетських бізнес-інкубаторів та стартап-центрів;
- залучення великих українських та міжнародних підприємств і організацій до проведення різних заходів із метою розвитку молодіжного підприємництва в рамках відповідних інформаційно-просвітницьких проєктів, які ними реалізуються.

Таким чином, важливим напрямом покращення бізнес-середовища в Україні є налагодження конструктивного діалогу та розвитку зв'язків між наукою, освітою та бізнесом. Такий діалог дозволить, з одного боку, впроваджувати професійно-орієнтовані технології навчання з урахуванням інтересів бізнесу, а з іншого – підвищити результативність практико-орієнтованої освіти, що забезпечує вирішення стратегічно важливих для країни завдань.